

УДК 615.246:615.036.8:616-08-039.78

ФАРМАКОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗА МЕТОДОМ «МІНІМІЗАЦІЇ ВИТРАТ» ПРЕПАРАТІВ МЕБЕВЕРИНУ, РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЛЯ КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ СИНДРОМУ ПОДРАЗНЕНОГО КИШЕЧНИКА

Ткачова О. В., Закорко Д. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Проблема функціональних розладів шлунково-кишкового тракту (ФР ШКТ) разом із запальними захворюваннями кишечника є однією з найбільш актуальних серед патологій в сучасній гастроентерології. ФР ШКТ визначають як синдроми, що виявляються болем і/або дискомфортом, які можна виявити за допомогою діагностичних методів. З них найчастіше трапляються синдром подразненої кишки, функціональна диспепсія і несерцевий біль у грудях [1]. Слід зазначити, що синдром подразненої кишки характеризується рецидивуючим болем у животі, змінами випорожнень, здуттям живота [2].

Фармакотерапія ФР ШКТ передбачає призначення спазмолітичних лікарських засобів (ЛЗ) з різними механізмами дії, що мають на меті симптоматичну корекцію спазмів гладких м'язів та усунення абдомінального болю. До рекомендованих спазмолітичних ЛЗ, що мають найбільшу терапевтичну ефективність при терапії синдрому подразненої кишки за даними клінічних протоколів та медичних рекомендацій, включені: мебеверин, спазмомен та дротаверин. Спазмолітики в основному використовують для купірування спазмів абдомінального болю в комплексному лікуванні синдрому подразненої кишки [3].

Мета дослідження. Метою даної роботи став розрахунок вартості курсу фармакотерапії хворих на синдром подразненої кишки за допомогою методу мінімізації витрат препаратами мебеверину та вибір більш економічно вигідного генеричного препарату.

Методи дослідження. Аналіз «мінімізації витрат» (cost minimization analysis, CMA) — метод фармакоекономічного аналізу, за допомогою якого можна визначити препарат або медичну технологію (схему терапії) з мінімальними витратами на курс лікування захворювання за умов однакової ефективності альтернативних технологій, що порівнюються. Зазначений метод найчастіше застосовується для порівняння препаратів-генериків, які повинні бути біоеквівалентними та ідентичними за силою дії, тому як в Україні мало ЛЗ з доведеною однаковою ефективністю [4].

Аналіз «мінімізації витрат» лікарських засобів здійснено на підставі роздрібною вартості лікарських засобів за даними роздрібних цін на лікарські засоби станом на лютий 2023 р. [5].

Розрахунки за методом «мінімізації витрат» при зневажанні на непрямі витрати та врахуванні тільки витрат на фармакотерапію проводили за формулою:

$$CMA = DC_1 - DC_2,$$

де CMA – показник різниці у витратах між дорогою та дешевою схемами лікування;

DC₁ – прямі витрати при застосуванні найдорожчої схеми фармакотерапії;

DC₂ – прямі витрати при застосуванні дешевшої схеми фармакотерапії.

Під прямими витратами мається на увазі витрати на курс лікування ЛЗ [4].

Дослідження аналізу «мінімізації витрат» проводились за умови, що зазначені генеричні препарати мебеверину мають однакову клінічну ефективність, проте різні вартісні показники.

З метою симптоматичної корекції основних клінічних проявів у хворих із синдромом подразненої кишки за термін тривалості лікування був прийнятий клінічно значущий мінімальний курс прийому – 10 днів. Розрахунок вартості курсу лікування проводили з урахуванням ціни за упаковку ЛЗ, добової дози ЛЗ з визначенням вартості однієї одиниці лікарської форми (таблетки), одного дня лікування та курсу лікування.

Основні результати. Отримані результати розрахунку витрат на курс лікування хворих на синдром подразненої кишки препаратами мебеверину у вигляді таблеток для внутрішнього застосування наведені в таблиці 1.

На фармацевтичному ринку України за даними на лютий 2023 року було представлено 6 торгових найменувань (ТН) мебеверину – 4 вітчизняних виробників та 2 препарати закордонного виробника. Схема лікування включала застосування препарату 2 рази на день по 200 мг (вдень та ввечері).

Таблиця 1

Розрахунок витрат на курс лікування клінічних проявів синдрому подразненої кишки препаратами мебеверину у вигляді таблеток для внутрішнього застосування (200 мг*2 р. д)

№ з/п	Торгова назва ЛЗ, виробник (країна)	Форма випуску ЛЗ	Ціна за упаковку, грн	Вартість курсу лікування, грн
1.	Меверин, «Київ-медпрепарат»/Корпорація Артеріум (Україна)	капс. 200 мг в пачці, № 30	199,22	132,81
2.	Меверин, «Київ-медпрепарат»/Корпорація Артеріум (Україна)	капс. 200 мг в пачці, № 10	64,49	128,98
3.	Спарк, АТ «Фармак» (Україна)	капс. пролонг. дії 200 мг, № 30	183,94	122,62
4.	Аспазмін, KB3 (Україна)	капс. з модиф. вивільнен. 200 мг, № 30	179,39	119,59
5.	Мебсін Ретард®, Organosyn Life Sciences (Індія)	капс. 200 мг, № 30	246,69	164,46
6.	Дуспаталін®, Abbott Products GmbH (Німеччина),	капс. пролонг. дії 200 мг, №30	294,08	196,05

Найбільші прямі витрати на курс лікування клінічних проявів синдрому подразненої кишки склали 1399,06 грн, а мінімальні прямі витрати склали 196,05 грн. В даному випадку найменш витратним препаратом став ЛЗ

Аспазмін з модиф. вивільнен. 200 мг, № 30, що випускається вітчизняною фармацевтичною компанією «Київський вітамінний завод» (Україна).

Проведений аналіз за допомогою фармакоекономічного методу «мінімізація витрат» дозволяє зробити висновок, що найменш витратними спазмолітичними ЛЗ на курс лікування є препарати вітчизняних виробників. Результати даного дослідження дозволяють лікарям надавати право вибору пацієнтам, а фармацевту пропонувати препарати мебеверину за призначеною діючою речовиною відвідувачам аптеки для пацієнтів з низькою платоспроможністю. В умовах складної соціально-економічної ситуації в Україні використання більш бюджетних представників кишкових спазмолітиків є економічно доцільним, що дозволить зберегти кошти як держави, так і пацієнта, залежно від того, хто буде оплачувати лікування.

Висновки:

1. Проведений аналіз за методом «мінімізації витрат» дозволяє зробити висновок, що найменш витратним препаратом мебеверину на 10-денний курс лікування у вигляді таблеток для внутрішнього застосування став ЛЗ Аспазмін з модиф. вивільнен. 200 мг, № 30, що випускається вітчизняною фармацевтичною компанією «Київський вітамінний завод» (Україна) вартістю 119,59 грн.
2. Результати даного дослідження дозволять лікарю та/або фармацевту надавати вибір хворим/відвідувачам аптеки щодо придбання препаратів мебеверину для пацієнтів з низькою платоспроможністю.

Список літератури:

1. Соловійова Г. А. Синдром подразненого кишечника: етіологія, патогенез і лікування. *Здоров`я України 21 сторіччя*. 2019. № 24(469). С. 30.
2. Звягинцева Т.Д., Гриднева С.В. Эндотелиальная дисфункция у больных с синдромом раздраженного кишечника с запорами. *Новости медицины и фармации. Гастроэнтерол*. 2013. С. 9 – 10.
3. Серватинська А. Ю. Сучасні принципи діагностики та лікування синдрому подразненої кишки. *Практикуючий лікар*. 2015. №4. С. 12 – 20.
4. Яковлева Л. В., Бездітко Н. В., Герасимова О. О., Міщенко О. Я., Карбушева І. В., Ткачова О. В., Беркало Н. М. Фармакоекономіка: навч. посіб. для студ. ВНЗ /; за ред. Л. В. Яковлевої. 2 вид. Вінниця, НОВА КНИГА, 2017. 208 с.
5. Програмний комплекс «Аптека» компанії «Моріон» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://pharmbase.com.ua/poisk/>